23వ అధ్యాయము

నిజముగా నీ జీవుడు త్రిగుణములకు అనగా సత్వరజస్తమోగుణముల కతీతుడు. కాని మాయచే గప్పబడి, వాని సైజమగు సచ్చిదానందమును మరచుచు తాను శరీరమే యనుకొనుచు, అట్టి భావనతో తానే చేయువాడు అనుభవించువాడు అని యనుకొనుచు, లెక్కలేని బాధలలో చిక్కుకొనుచు విముక్తిని గాంచలేకున్నాడు. విమోచనమునకు మార్గమొక్కటే కలదు. అది గురుని పాదములయందు ప్రేమమయమగు భక్తి. గొప్పనటుడగు సాయి తన భక్తులను వినోదింపజేసి వారిని తమ సైజముతోని మార్చెను.

ఇంతకు పూర్వము చెప్పిన కారణములచే మేము సాయిని భగవంతుని యవతారముగా సెంచుచున్నాము. కాని వారెల్లప్పుడు తాము భగవంతుని సేవకుడనని చెప్పెడివారు. వారి అవతారపురుషులయినప్పటికి ఇతరులు సంతృష్తికరముగా సెట్లు ప్రవర్తింపవలెనో చూపుచుండెడివారు; ఆయా వర్ణాశ్రమములకు విధింపబడిన కర్మల సెట్లు సెరవేర్చవలెనో తెలిపెడివారు. ఇతరులతో యే విషయములోనూ పోటీ పడెడివారు కారు. తనకొరకేమైన చేయుమని యితరులను కోరెడివారు కారు. సమస్త చేతనాచేతనములందు, భగవంతుని జూడగలిగిన బాబాకు వినయశీలమే ఉచితముగదా! ఎవరిని నిరాదరించుటగాని, అవమానించుటగాని వారెరుగరు. సమస్థజీవులలో వారు నారాయణుని గాంచుచుండెడివారు. 'సేను భగవంతుడను' అని వారెన్నడు అనలేదు. భగవంతుని విధేయసేవకుడనని వారు చెప్పేవారు; భగవంతుని ఎల్లప్పుడు తలచువారు. ఎల్లప్పుడు 'అల్లా మాలిక్!' అనగా భగవంతుడే సర్వాధికారియని యను చుండెడివారు.

మేమితర యోగుల సెరుగము. వారెట్లు ప్రవర్తింతురో, ఏమి చేసెదరో, ఎట్లు తిసెదరో తెలియదు. భగవత్కటాక్షముచే వారవతరించి యజ్ఞానులకు, బద్ధజీవులకు విమోచనము కలుగజేసెదరని మాత్రమెరుగుదుము. మన పుణ్యమేమైన యున్నచో మహాత్ముల కథలను లీలలను వినుటకు కుతూహలము కలుగును. లేనిచోనట్లు జరుగదు. ఇక నీ యధ్యాయములోని ముఖ్య కథలను చూచెదము.

$\overline{\mathcal{Q}}$

ఒకనాడు యోగాభ్యాసము చేయు సాధకుడొకడు నానాసాహెబు చాందోర్కరుతో కలసి శిరిడీకి వచ్చెను. అతడు యోగశాస్త్రమునకు సంబంధించిన గ్రంథములన్నియు చదివెను. తుదకు పతంజలీ యోగసూత్రములు కూడ చదివెను. కానీ యనుభవమేమీయు లేకుండెను. అతడు మనస్సున కేంద్రీకరించి సమాధిస్థితిలో కొంచెము సేపయిన నుండలేకుండెను. సాయిబాబా తన యెడ థ్రసన్నుడైనచో చాలసేపు సమాధిలో నుండుట నేర్పెదరని అతడనుకొనెను. ఈ లక్ష్యముతో నాతడు శిరిడీకి వచ్చెను. అతడు మసీదుకు పోయి చూచుసరికి బాబా ఉల్లిపాయతో రొట్టె తినుచుండిరి. దీనిని చూడగనే అతనికి మనస్సున ఒక ఆలోచన మెదిలెను. 'రుచిలేని రొట్టెను పచ్చి ఉల్లిపాయతో తినువాడు నా కష్టములనెట్లు తీర్చగలడు? నన్నెట్లు ఉద్దరించగలడు?' సాయిబాబా అతని మనస్సున మెదిలిన ఆలోచనను గ్రహించి, నానాసాహబుతో నిట్లనియెను. ''నానా! యెవరికైతే ఉల్లిని జీర్ణించుకొను శక్తి కలదో వారే దానిని తినవలెను.'' ఇది విని యోగి యాశ్చర్యపడెను. పెంటనే బాబా పాదములపయి బడి సర్వస్యశరణాగతి చేసెను. స్వచ్ఛమైన మనస్సుతో తన కష్టముల దెలిపి ప్రత్యుత్తరముల బడసెను. ఇట్లు సంతృప్తిజెంది ఆనందించినవాడై బాబా ఊదీ ప్రసాదముతో ఆశీర్యచనములతో శిరిడీ విడిచెను.

పాముకాటు నుండి శ్యామాను కాపాడుట

ఈ కథను ప్రారంభించకపూర్వము హేమాడ్పంత్, జీవుని పంజరములో నున్న రామచిలుకతో సరిపోల్చవచ్చుననిరి. రెండును బంధింపబడియే యున్నవి; ఒకటి శరీరములోను, రెండవది పంజరమందును. రెండును తమ ప్రస్తుతస్థితియే బాగున్నదని అనుకొనుచున్నవి. సహాయకుడు వచ్చి వానిని బంధములనుండి తప్పించగనే వానికి నిజము తెలియును. భగవత్కటాక్షముచే గురువు వచ్చి వారి కండ్లనుతెరిపించి బంధవిముక్తుల జేసినప్పుడు వారి దృష్టి అన్నిటికంటె గొప్ప స్థితివైపు బోవును. అప్పుడే గతించిన జీవితముకంటె రానున్నది గొప్పదియని గ్రహింతురు.

గత అధ్యాయములో మిరీకర్కు రానున్న ఆపాయము గనిపెట్టి దానినుండి అతనిని తప్పించిన కథ వింటిరి. అంతకంటే ఘనమగు కథను ఇచ్చట వినెదరు. ఒకనాడు శ్వామాను విషసర్సము కరచెను. అతని చిటికెన ద్రేలును పాము కరచుటచే శరీరములోనికి విషము వ్యాపింప మొదలిడెను. బాధ ఎక్కువగా నుండెను. శ్యామా తాను మరణించెదననుకొనెను. స్నేహితులాతని విఠోబా గుడికి తీసికొనిపోవ నిశ్చయించిరి. పాముకాట్లు అచ్చట బాగగుచుండెను. కానీ శ్యామా తన వీఠోబా యగు బాబా వద్దకు పరుగిడెను. బాబా యతనీనీ జూడగనే కోపముతో వానీ తిట్టనారంభించెను. ''ఓరి పిరికి పురోహితుడా! పైకెక్కవద్ద! ఎక్కితివో నేమగునో చూడు'' మని బెదిరించుచూ, తరువాత ఇట్లు గర్జించెను. ''పో, వెడలి పొమ్ము, దిగువకు పొమ్ము.'' బాబా యిట్లు కోపోద్దీపీతుడగుట జూచి శ్యామా మిక్కిలి విస్మయమందెను. నిరాశ చెందెను. అతడు మసీదును తన యిల్లుగా, బాబా తన యాశ్రమముగా భావించుచుండెను. బాబా తననట్లు తరిమివేసినచో తానెక్కడకు పోగలడు? అతడు ప్రాణమందాశ వదలుకొని యూరకుండెను. కొంతసేపటికి బాబా శాంతించి, శ్యామా దగ్గరకు పోయి కూర్చుని, యిట్లనెను: ''భయపడవద్దు. ఏ మాత్రము చింతించకు. ఈ దయామయుడైన ఫకీరు నిన్ను తప్పక రక్షించును. ఇంటికిపోయి ఊరక కూర్చుండుము. బయటికి పోవద్దు. నాయందు విశ్వాసముంచుము. భయపడకుము. ఆందోళన పడవద్దు'' ఇట్లని శ్యామాను ఇంటికి పంపించెను. పెంటసే బాబా తాత్యా పాటిలును, కాకాసాహెబు దీక్షితుని అతని వద్దకు పంపి, తన కిష్టము వచ్చినవి తినవచ్చుననియు, గృహములోనే తిరుగవచ్చుననియు, కానీ పండుకొనగూడదనియు, ఈ సలహాల ప్రకారము నడచుకొమ్మనను. కొద్ది గంటలలో శ్వామా బాగుపడెను. ఈ పట్టున జ్ఞప్తియందుంచుకొనవలసిన దేమన, బాబా పలికిన 5 అక్షరముల మంత్రము (పో, పెడలిపామ్ము, క్రిందకు దిగు) శ్యామాను ఉద్దేశించినదిగాక విషమును ఆజ్ఞాపించిన మాటలు. ఆ విషము పైకి ఎక్కరాదనియు, అది శరీరమంతట వ్యాపించరాదనియు బాబా ఆజ్ఞాపించిరి. మంత్రములలో ఆరితేరిన తక్కినవారివలె, వారే మంత్రముము ఉపయోగింప నవసరము లేకుండెను. మంత్రబియ్యముకాని, తీర్ధముగాని ఉపయోగించ నవసరము లేకుండెను. శ్యామా జీవితమును రక్షించుటలో వారి పలుకులే అత్యంత శక్తివంతములైనవి.

ఎవరైన ఈ కథగాని, యింక నితరకథలు గాని, వినినచో బాబా పాదములయందు స్థిరమైన నమ్మకము కలుగును. మాయయను మహా సముద్రమును దాటుటకు బాబా పాదములను హృదయములో ధ్యానించవలెను.

కలరా రోగము

ఒకప్పుడు శిరిడీలో కలరా భయంకరముగా చెలరేగుమండెను. గ్రామవాసులు మిక్కిలి భయపడిరి. వారితరులతో రాకపోకలు మానిరి. గ్రామములో పంచాయితీనారు సభ చేసి రెండత్యవసరమైన నియమములు చేసి, కలరా నిర్మూలించ భయత్నించిరి. అవి యేవన. 1. కట్టెల బండ్లను గ్రామములోనికి రానీయకూడదు; 2. మేకను గ్రామములో కోయరాదు. ఎవరయిన వీనిని ధిక్కరించినచో వారికి జరిమానా పేయవలెనని తీర్మానించిరి. బాబా కిదంతయు వట్టి చాదస్తమని తెలియును. కాబట్టి బాబా యా చట్టములను లక్ష్యపెట్టలేదు. ఆ సమయములో కట్టెలబండి యొకటి ఊరిలోనికి భవేశించుచుండెను. ఊరిలో కట్టెలకు కరుపున్నదని అందరికి తెలియును. అయినప్పటికి కట్టెలబండిని తరిమివేయుటకు భయత్నించుచుండిరి. బాబా యా సంగతి తెలిసికొని, అచ్చటికి వచ్చి కట్టెలబండిని మసీదుకు తీసికొనిపామ్మని యొత్తరుపు నిచ్చెను. బాబా చర్యకు వ్యతిరేకముగా చెప్పుటకెవ్వరు సాహసించలేదు. ధునికొరకు కట్టెలు కావలసియుండెను. కనుక బాబా కట్టెలు కొనెను. నిత్యాగ్నిహోత్రివలె బాబా తన జీవితమంతయు ధునిని పెలిగించియే యుంచెను. అందులకయి వారికి కట్టెలవసరము గనుక వాటిని నిల్వ చేయువారు. బాబా గృహము, అనగా మసీదు, ఎప్పుడు తెరచియుండెడిది. ఎవరయిన పోవచ్చును. దానికి తాళముగాని చెవి లేదు. కొందరు తమ యుపయోగము కొరకు కొన్ని కఱ్ఱలను తీసికొనిపోవువారు. అందుకు బాబా యెప్పుడును గొణగుకొనలేదు. ఈ భపంచమంతయు దేవుడే యావరించి యుండుటచే వారికి ఎవరియిందు శుతుత్వముండెడిది గాదు. వారు పరిపూర్ణవిరాగులైనప్పటికి సాధారణ గృహస్థులకు ఆదర్శముగా నుండుటకై యిట్లు చేయుచుండెడివారు.

గురుభక్తిని పరీక్షించుట

రెండవ కలరా నిబంధనమును బాబా యెట్లు ధిక్కరించెనో చూతుము. నిబంధనలమలులో నున్నప్పుడెవరో యొక మేకను మసీదుకు తెచ్చిరి. ఆ ముసలి మేక దుర్భలముగా చావుకు సిద్ధముగా నుండెను. ఆసమయమున మాలెగాం ఫకీరు పీర్ మహమ్మద్ ఉరఫ్ బడేబాబా యచటనే యుండెను. సాయిబాబా దానిని యొక కత్తి ఢేటుతో నరికి బలి వేయుమని బడేబాబాకు చెప్పెను. ఈ బడేబాబా యందు సాయిబాబాకు ఎక్కువ గౌరవము. అయనను ఎల్లప్పుడు సాయిబాబా తన కుడివయిపున కూర్చొనబెట్టుకొనెడివారు. చిలుము బడేబాబా పీల్చిన

పిదప సాయిబాబా పీల్చి యితరులకు ఇచ్చెడివారు. మధ్యాహ్న భోజనసమయమందు సాయిబాబా సాదరముగ బడేబాబాను పిలిచి, యెడమట్రక్కన కూర్చుండబెట్టుకొనిన పిమ్మట భోజనము ప్రారంభించువారు. దక్షిణ రూపముగా వసూలయిన పైకమునుంచి ఆయనకు ದಿನಮುಕ್ಯಂಟಿಕೆ 50 ರುವಾಯಲು ನಾಯಬಾಬಾ ಯಮ್ಪುಮಂಡಿಡಿವಾರು. ಬಡೆಬಾಬಾ ಪ್ರಾವುನಪ್ಪುಡು 100 ಅಡುಗುಲ ವರಕು ನಾಯಬಾಬಾ వెంబడించువారు. అట్టిది బాబాకు వారికి గల సంబంధము. సాయిబాబా వారిని మేకను నరుకుమనగా అనవసరముగా దానిని చంపనేలయని బడేబాబా నిరాకరించెను. అప్పుడు సాయిబాబా శ్యామాను ఆపని చేయుమనెను. అతడు రాధాకృష్ణమాయివద్దకు పోయి కత్తిని దెచ్చి బాబా ముందుబెట్టెను. ఎందులకు కత్తిని దెప్పించిరో తెలిసికొనిన పిమ్మట రాధాకృష్ణమాయిదానిని తిరిగి తెప్పించుకొనెను. ఇంకొక కత్తి తెచ్చుటకు శ్యామా పోయెను; కాని వాడా నుండి త్వరగా రాలేదు. తరువాత కాకాసాహెబు దీక్షిత్ వంతు వచ్చెను. వారు మేలిమి బంగారమే కానీ, దానిని పరీక్షించవలెను. ఒక కత్తి దెచ్చి నరుకుమని బాబా యాజ్ఞాపించెను. అతడు సాఠేవాడాకు పోయి కత్తిని దెచ్చెను. బాబా యుత్తరువు కాగానే దానిని నరకుటకు సిద్దముగా నుండెను. అతడు స్వచ్ఛమైన బ్రాహ్మణకుటుంబములో పుట్టి చంపుట యనునది ఎరుగకుండిరి. హింసించు పనులను చేయుటయందిష్టము లేనివాడయినప్పటికి, మేకను నరకుటకు సంసిద్దడయ్యెను. బడేబాబాయను మహమ్మదీయుడే యిష్టపడ నప్పుడు ఈ బ్రాహ్మణుడేల సిద్ధపడుచుండెనని యందరాశ్చర్య పడుచుండిరి. అతడు తన ధోవతిని ఎత్తి బిగించి కట్లుకొనెను. కత్తిని పయికెత్తి బాబా యాజ్ఞకె యెదురు చూచుచుండెను. బాబా ''ఏమీ యాలోచించుచుంటివి? నరుకుము!'' అనెను. అతని చేతిలో నున్న కత్తి మేకపై పడుటకు సిద్ధముగా నుండగా బాబా ఆగు మనెను. ''ఎంతటి కఠినాత్ముడవు? బ్రాహ్మణుడవయి మేకను చంపెదవా?'' యనెను. బాబా యాజ్హానుసారము దీక్షిత్ కత్తిని క్రిందబెట్టి బాబాతో నిట్లనియే. ''నీ యమృతమువంటి పలుకే మాకు చట్టము. మాకింకొక చట్టమేమియు తెలియదు. నిన్నే యెల్లప్పుడు జ్ఞప్తియందుంచుకొనెదము. మీ రూపమును ధ్యానించుచు రాత్రింబవళ్ళు నీ యాజ్ఞలు పాటింతుము. అది ఉచితమా? కాదా? యనునది మాకు తెలియదు. దానిని మేము విచారించము. అది సరియైనదా కాదా? యని వాదించము, తర్కించము. గురువు ఆజ్ఞ ఆక్షరాల పాటించుటయే మా విధి, మా ధర్మము."

బాబా తామే మేకను చంపి బలివేసెదనని చెప్పిరి. మేకను 'తకియా' యనుచోట చంపుటకు నిశ్చయించిరి. ఇది ఫకీరులు కూర్చొను స్థలము అచటికి దానిని తీసికొనిపోవునప్పుడు మార్గమధ్యమమున అది ప్రాణములు విడిచెను. శిష్యులెన్ని రకములో చెప్పుచు ఈ యధ్యాయము హేమాడ్పంతు ముగించుచున్నారు. శిష్యులు మూడు రకములు 1. ఉత్తములు, 2. మధ్యములు, 3. సాధారణులు.

గురువులకేమి కావలెనో గుర్తించి పెంటనే వారాజ్ఞాపించక పూర్వమే దానిని సెరపేర్చువారు ఉత్తమ శిష్యులు. గురుని యాజ్ఞానుసారము ఆలసింపక అక్షరాల సెరపేర్చువారు మధ్యములు. మూడవ రకమువారు అడుగడుగునకు తప్పులు చేయుచు గురుని ఆజ్ఞను వాయిదా పేసెదరు.

శిష్యులకు ధృఢమైన నమ్మకముండవలెను. తోడుగా బుద్ధి కుశలత యోరిమీ యున్నచో అట్టివారికి ఆధ్యాత్మికపరమావధి దూరము కాదు. ఉఛ్ఛ్వాసనిశ్వాసములను బంధించుట గాని, హఠయోగము గాని యితర కఠినమయిన సాధనలన్నియు అనవసరము. పైన చెప్పిన గుణముల నలవరచుకొన్నచో, వారు ఉత్తరోత్తరోపదేశముల కర్హులగుదురు. అప్పుడు గురువు తటస్థించి జీవిత పరమావధిని పొందుటకై ఆధ్యాత్మిక మార్గమున నడిపింతురు.

వచ్చే అధ్యాయములో బాబా యొక్క హాస్యము, చవుత్కారముల గూర్చి చెప్పుకొందుము.